

דברי תורה

מאת נ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

שנאמרו שבת פרשת בהעלותך תשע"ג לפ"ק

יוצא לאור ע"י מכון מעדני מלך ווען - גליון תשנ"ז

בפרקי אבות

בארא פארק

נסיון ונכשל, אמר לפניו רבונו של עולם מפני מה אומרים אלקי אברהם אלקי יצחק ואלקי יעקב, ואין אומרים אלקי דוד, אמר אינהו מינסו לי, ואת לא מינסית לי. אמר לפניו רבונו של עולם בחנני ונסני שנאמר (תהלים כ"ב) בחנני ה' ונסני וגו'. אמר מינסנא לך, ועבידנא מילתא בהדך, דלדידהו לא הודעתניהו, ואילו אנא קא מודענא לך, דמנסנא לך בדבר ערוה וכו'. והיינו דכתיב (שם י"ג) בחנת לבי פקדת לילה [על מעשה לילה פקדתני, אם אוכל לעמוד בנסיון של דבר עבירה], צרפתי בל תמצא [חשבת לצרפני ולא מצאתני נקי], זמותי בל יעבר פי, אמר איכו זממא נפל בפומיה דמאן דסני לי ולא אמר כי הא מילתא [מי יתן והיה בפי רסן, ואפשר לעכב את דברי שלא אומר דבר זה בחנני] ע"כ. הרי לנו גודל החיוב שיש להאדם לברוח מידי נסיון, וכמו שאנו מתפללים ואל תביאנו לידי נסיון, ומכל שכן שלא יביא את עצמו בידיים למקום נסיון.

ואיתא בגמרא (סנהדרין קו.) אמר רב יהודה אמר רב בקש דוד לעבוד עבודה זרה שנאמר (שמואל ב ט"ז) ויהי דוד בא עד הראש אשר ישתחוה שם לאלקים, ואין ראש אלא עבודה זרה שנאמר (דניאל ב"ב) והוא צלמא רישיה די דהב טב. והנה לקראתו חושי הארכי קרוע כתנתו ואדמה על ראשו, אמר לו לדוד, יאמרו מלך שכמותך יעבוד עבודה זרה. אמר לו מלך שכמותי יהרגנו בנו [חסיד שכמותי הרגו בנו, ויהו מתרעמין על מדותיו של הקדוש ברוך הוא, ונמצא שם שמים מתחלל בפרהסיא] מוטב אעבוד עבודה זרה [ואחלל את השם ואני לבדי], ואל יתחלל שם שמים בפרהסיא [ולא יחללו אותו כל

במשנה (אבות ב-ט) אמר להם צאו וראו איזהו דרך ישרה שידבק בה האדם וכו', רבי שמעון אומר הרואה את הנולד. ופירש ברע"ב צופה ומביט במה שעתידי להיות, ומתוך כך נמצא מחשב הפסד מצוה כנגד שכרה, ושכר עבירה כנגד הפסדה ע"כ. ויש להבין הלשון הרואה את 'הנולד'.

והנה לעיל במשנה (ב-ד) אמרו, בטל רצונך מפני רצונו, כדי שיבטל רצון אחרים מפני רצונך ע"כ. ובפשוטו הכוונה שכאשר מתאוה האדם לדבר האסור, יבטל רצונו מפני רצון ה', ויתגבר על יצרו ולא יעשנה. ולכאורה אין זה ממילי דחסידותא, אלא זהו החיוב של קבלת עול מצות, שיעשה האדם רצון ה', ויבטל כל רצונותיו לרצון ה'.

ונראה דהנה אנו עומדים כעת אחר חג השבועות, שקבלנו כעת התורה מחדש, על דרך בכל יום ויום יהיו בעיניך כחדשים. גם הוא אחר המעמד הגדול שנתאספו אלפי ישראל להתחזק ולהתעורר נגד המגיפה של האינטערנעט, להיות עם קדוש לה', כל מקום שאתה מוצא גדר ערוה אתה מוצא קדושה, שזהו הנסיון הגדול של דורנו זה. והוא גם קודם ימי הקיץ, ימים המלאים נסיונות של קדושה בשמירת העינים, לא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם. ועבודת האדם לשמור עצמו שלא להביא עצמו לידי נסיון, כי חלושים אנחנו מאד שנוכל להתגבר על יצרנו, את נורא ואנא בישראל. ואיתא בגמרא (סנהדרין קו.) אמר רב יהודה אמר רב לעולם אל יביא אדם עצמו לידי נסיון, שהרי דוד מלך ישראל הביא עצמו לידי

העם]. אמר מאי טעמא קנסיבת יפת תואר. [אמר ליה חושי הארכי לדוד, הקדוש ברוך הוא לא עביד דינא בלא דינא, שמעמיד בנך להרגך, דאת מאי טעמא נסבת יפת תואר, דאמו של אבשלום מעכה בת תלמי מלך גשור (שמואל ב ג), ותפסה דוד במלחמה]. השיב לו דוד, יפת תואר רחמנא שרייה. אמר ליה לא דרשת סמוכין, דסמיך ליה (דברים כא-יח) כי יהיה לאיש בן סורר ומורה, כל הנושא יפת תואר יש לו בן סורר ומורה ע"כ. וכתוב בעיון יעקב, לכאורה אין זה אלא דברי נביאות היכן רמיזא בקרא שדיבר אליו חושי הארכי כלום. ואפשר לומר דנרמז במה דכתיב ואדמה על ראשו, היינו מתאונן על מה שביקש דוד להשתחוות לראש, זו עבודה זרה ע"כ.

*

וייש לומר עוד, דהנה מובא בשם הגר"א זצ"ל (בספר המאור הגדול בבא בתרא טו). להסביר כוונת דוד המלך שבקש לעבוד עבודה זרה, דאמרינן בגמרא (בבא בתרא טו). רבי אליעזר אומר ביקש איוב להפוך הקערה על פיה [לעקור כל כבוד שחירף וגידף], אמר לו רבי יהושע לא דיבר איוב אלא כלפי שטן וכו' ע"ש. ולכאורה הרי איוב צדיק גדול היה, וכמו שאמרו (שם טו). גדול הנאמר באיוב ממה שנאמר באברהם, ואיך אפשר לומר כן על איוב. ואמר שהמליצה הזאת להפוך קערה על פיה שתפסו חז"ל הוא לקוח ממעשה מפורסמת שהיתה כבר, המובא בספר קדמון בן המלך והנוזיר (שער כד), שהיה מלך עז ורב חמה, וכל איש מהמונו יחת, אין כפר לחמתו, ואין משיב גזירתו. ויהי היום, וישם אחד ממשרתיו לאכול לפניו, ומרוב הפחד והאימה נבעת מפניו, ונדחה ידו והטה הקערה ונשפך מעט ממנה, ותבער חמת המלך. וידע העבד כי כלתה אליו הרעה, ולא ינצל מאף המלך וחרונו. ויקח את הקערה ויהפכה לפניו על פיה בודון, ויוסף אף המלך לחרות, ויצו המלך לחרות את ראשו. ויאמר לו המלך, אי לך פתי וסכל מה זאת עשית, הלא ידעת כי טובה השגגה אף גדולה, מהזדון אף קטן, ואף כי שגגתך היתה קלה מאוד, והיית קרוב להנצל ולעמוד לפני ולשרת.

ויאמר לו העבד, אדוני המלך, ידעתי כי אחת דתך להמית, ואיש לא ינצל מעברתך, ועל כל חטא קטן ושגגה קלה לא תמחול ולא תכסה, על כן חמלתי על הדרך וחששתי על חילול כבודך, כי יראה העם הוזה מעוט עוני וקושי גזירתך האכזרית, ויבווך בלבם והיית לשמצה, ולא יבטחו עוד בך ובאהבתך, ולא תכון אתה ומלכותך. לכן ישר העותי להזיד

בודון הנבלה הנוראה הזאת, למען יצדיקו הכל את דינך הקשה, וייתב מאוד בעיני המלך, וישך חרונו ע"ש.

ותפשו חז"ל הלשון 'הפך קערה על פיה', לדוגמא ולמשל ומליצה על כל מעשה הדומה למעשה המשרת של המלך הנ"ל. דאיוב היה ידוע ומפורסם לצדיק גדול ועובד מאהבה, וכראותו את הרעות הרבות והצרות והיסורים המרים אשר דכאוהו, וכל העולם הרעישו ותמהו על זה, וחשש איוב לכבוד ה' יתברך ויתעלה שלא יתחלל חס ושלום, שהיה ירא פן יאמרו כי 'שוא עבד אלקים ומה בצע כי שמרנו משמרתו וגו' (מלאכי ג-יד). לזאת התחיל לדבר דברים אשר לא כדת, כדי שיחזיקוהו הבריות לחוטא ואשם, ויצדיקו הכל ויאמרו 'כי צדיק ה' וישר משפטו ולא יתחלל שם שמים בפהרסיא.

וכמו כן דוד המלך חשש מפני חילול ה', כאשר בני אדם יראו אותו צדיק וחסיד דוד המלך, מרגלי המרכבה ומהשבעה רועים, איך ה' מענישו עד כדי לעזוב כסא מלכותו ולברוח על חייו, על ידי שבנו רוצה להורגו, מאיגרא רמא לבירא עמיקתא, מה יאמרו הבריות על משפטי ה' שמשפטיו כל כך חמורים לענוש הצדיק בעונשים קשים אלו. ויאמרו בודאי יש איזה חטא קל בידו של דוד, כי לא עביד קוב"ה דינא בלא דינא, אבל עונש כה חמור עבור עבירה קלה, אם כן מי יוכל לעמוד בדין, ויתרעמו על דרכי ה'. על כן באהבתו לה' ביקש לעשות דבר הנחשב לחטא חמור בעיני הבריות, ודאי שהוא לא יכוין לעבודה זרה, אבל לפנים יחשבו שחטא דוד בחטא חמור, ועל ידי זה לא יתחלל שם שמים.

ועל זה אמר לו חושי הארכי, מאי טעמא נסבת יפת תואר, לא דרשית סמוכין, כל הנושא יפת תואר יש לו בן סורר ומורה, אין לך לחוש לחילול שם שמים במה שיש לך עונש כזה, כי עבור מעשה זו שעשית כבר נקצב הדין בהתורה שיש לו בן סורר ומורה שמלסטם ורוצח אנשים. ולא רק שאין בזה חילול ה', אלא יש בזה קידוש שם שמים, שאינו נושא פנים ועושה דין גם לקרוביו, וכמו שאמר הכתוב (ויקרא יג). הוא אשר דבר ה' לאמור בקרובי אקדש ועל פני כל העם אכבד, וברש"י כשהקב"ה עושה דין בצדיקים מתיירא ומתעלה ומתקלס, אם כן באלו כל שכן ברשעים. וכן הוא אומר (תהלים סח-לו) נורא אלקים ממקדשיך, אל תקרי ממקדשיך אלא ממקודשיך (ובחיים קטו) ע"ש. וממילא אינך צריך לחוש לחילול השם במעשי אבשלום, כי העולם יצדיקו את מעשיו, ברואם אמיתית דברי התורה שהנושא יפת תואר יש לו בן סורר ומורה. ועל זה הצדיק דוד

המלך את הדין עליו, ואמר (תהלים נא-ו) לך לבדך חטאתי והרע בעיניך עשיתי למען תצדק בדברך תזכה בשפטך.

וכל זה נרמז בקרא, והנה לקראתו חושי הארכי קרוע כתנתו 'ואדמה על ראשו, שרימו בזה לדוד, כי הצער והיגון שהוא עובר עתה מאת בנו אבשלום, אין זה דבר חדש שבא כעת עליו פתאום, אלא יש לו להצטער על ראשו, על אותה שעה שנשא את אמו היפת תואר, כי אותה שעה שלא עמד אז בנסיון גלגלו כל הדברים האלו, ומאי טעמא קנסבת יפת תואר.

ובאמת התוצאה שיצתה ממעשה זו שעשה דוד, הביאה עמה צרות רבות ורעות, שנולד לו בן סורר ומורה, הוצרך לעזוב מלכותו ולברוח, וזה גרמה אחר כך שקיבל לשון הרע במעשה דציבא (שמואל ב ט-ל) ואמר אתה וציבא תחלקו את השדה, ואמרו (שבת נב) אלמלא לא קיבל דוד לשון הרע, לא נחלקה מלכות בית דוד, ולא עבדו ישראל עבודה זרה, ולא גלינו מארצינו ע"ש.

ונראה דזהו שאמר דוד (שם קיא-ז) מעשי ידיו אמת ומשפט, נאמנים כל פקודיו, סמוכים לעד לעולם, עשויים באמת וישר, שכאשר יראו בני אדם איך התנהג ה' עם דוד לא יתרעמו ח"ו לומר שוא עבוד אלקים הרי צדיק ורע לו, אלא ידעו כולם שמעשי ידיו הם אמת ומשפט, א-ל אמונה ואין עול, כי נאמנים כל פקודיו, כל הדברים שכתוב בתורה הם נאמנים, וסמוכים לעד לעולם, (דרשין מזה סמוכין בגמרא ברכות י), וסמוך יפת תואר לבן סורר ומורה, שכל הנושא יפת תואר יש לו בן סורר ומורה, ועשויים דבריו באמת וישר.

ויש להוסיף במה שאמר סמוכים לעד לעולם, כי לכאורה תקשה על דוד המלך וכי לא ידע דדרשין סמוכין עד שגילה לו חושי הארכי, הלא גם מי שלא דרש סמוכין מכל מקום במשנה תורה לכולי עלמא דרשין סמוכין (יבמות ד). וראיתי לפרש דבגמרא (ראש השנה טו) פליגי אי מקרא נדרש אלא לפניו, או גם לפני פניו ע"ש. וכאן יש פרשה מפסקת בין פרשת יפת תואר לפרשת בן סורר ומורה, פרשת כי תהיינה לאיש שתי נשים האחת אהובה ואחת שנואה, והיה דוד סובר דלא דרשין סמוכין אלא לפרשה הסמוכה לה, ולא לפני פניו (עיין משבצות זהב שמואל ב טו-לב). וכאשר ראה דוד איך בנו אבשלום שבא מיפת תואר נעשה בן סורר ומורה, אמר על ה', מעשי ידיו אמת ומשפט, כי סמוכים לעד לעולם, שגם לפני פניו דרשין סמוכין, ושפיר נסמכה פרשת סורר ומורה לפרשת יפת תואר.

וביתר ביאור יש לומר, דהנה רש"י פירש לא דיברה תורה אלא כנגד יצר הרע, שאם אין הקב"ה מתירה ישאנה באיסור, אבל אם נשאה סופו להיות שנואה שנאמר אחריו כי תהיינה לאיש שתי נשים האחת אהובה והאחת שנואה וגו', וסופו להוליד ממנה בן סורר ומורה, לכך נסמכו פרשיות הללו ע"כ. ופירש בספר ימין יוסף, כי באמת יש לדון את הלוקח היפת תואר לזכות, שאולי לא נודמנה לו לקחת אשה ישראלית, ובעל כרחך אינו יכול לקחת, לכן הוא רוצה לקחת יפת תואר בעל כרחו, ולקיים מצות פריה ורביה. רק התייחד כשאין לו אשה אחרת, אבל כשיש לו כבר אשה נפל זכותא. וזהו שמפסיק, אחת אהובה, אם כן יש לו אשה, ומכל מקום לקח יפת תואר, על כרחך לא דברה תורה אלא כנגד יצר הרע וסופו שיוליד בן סורר ומורה ע"כ. ולכן כאשר טען דוד כי יפת תואר רחמנא שריא, ומצוה עביד לקחתה, השיב לו חושי הארכי, היה לך לדרוש סמוכין, פרשת יפת תואר ופרשת בן סורר ומורה, ובנתיים יש פרשת כי תהיינה לאיש שתי נשים, שכולן סמוכין הן, שאם יש לו אשה אחרת או יוליד בן סורר ומורה, והרי לך יש כבר אשה ובנים, על כן סופו להוליד בן סורר ומורה.

אמנם אכתי צריך ביאור, הלא סוף כל סוף יפת תואר רחמנא שריא, והוא לוקח אותה בהיתר, אם כן למה מגיע לו עונש שיהא לו בן סורר ומורה. ויש בזה לימוד מוסר השכל, על מצות קדושים תהיו (ויקרא ט-ב), ופירש הרמב"ן כי התורה הזהירה בעריות ובמאכלים האסורים, והתירה הביאה איש באשתו ואכילת הבשר והיין. אם כן ימצא בעל התאווה מקום להיות שטוף בזמת אשתו או נשיו הרבות, ולהיות בסובאי יין ובזוללי בשר למו, וידבר כרצונו בכל הנבלות, שלא הוזכר איסור זה בתורה, והנה יהיה נבל ברשות התורה. לפיכך בא הכתוב אחרי שפרט האיסורים שאסר אותם לגמרי, וצוה בדבר כללי שנהיה פרושים מן המותרות, וימעט במשגל כענין שאמרו (ברכות כב) שלא יהיו תלמידי חכמים מצויין אצל נשותיהן כתרנגולין, ולא ישמש אלא כפי הצריך בקיום המצוה ממנו, ויקדש עצמו מן היין במיעוטו כמו שקרא הכתוב (במדבר ו-ה) הנזיר קדוש, ויזכור הרעות הנזכרות ממנו בתורה בנח ובלוט. וכן יפריש עצמו מן הטומאה אע"פ שלא הוזכרו ממנה בתורה, כענין שהזכירו (חגיגה יח): בגדי עם הארץ מדרס לפרושים, וכמו שנקרא הנזיר קדוש (במדבר ו-ח) בשמרו מטומאת המת גם כן, וגם ישמור פיו ולשונו מהתגאל ברבוי האכילה הגסה ומן הדבור הנמאס, כעין שהזכיר הכתוב ישעיה ט-טו) וכל פה דובר נבלה, ויקדש עצמו בזה עד שיגיע לפרישות, כמה

העבירות שהן אסורות לגמרי עכ"ל.

שאמרו על רבי חייא שלא שח שיחה בטלה מימיו. באלו ובכיוצא בהן באה המצוה הזאת הכללית אחרי שפרט כל

והיינו כי ישנם הרבה דברים שהתורה לא החמירה על

האדם לאוסרה, אבל מכל מקום תועבה היא והעושהו הוא נבל ברשות התורה, וזה נוגע בכל עניני הגשמיים המותרים, לא כל מה שמותר לעשות יש לו לעשות. והלוקח יפת תואר, אם כי בהיתר הוא נושא אותה, מכל מקום קדמה לה ראייה וחשוקה וחמדה, ולדור עם גויה שנתגדלה כפריצי הארץ, וסופו יוליד ממנה בן סורר ומורה.

והיוצא לנו מזה כי ישנם דברים רבים שבאמת התורה

התירה, ולא רצה ה' להחמיר על האדם בדרך חיוב, אבל רצונו של ה' שיפרוש האדם את עצמו גם מזה. ועל זה הזהיר התנא בטל רצונך מפני רצונו, לא רק עבור מה 'שצודה' ה' יש להאדם לבטל רצונו, אלא גם עבור רצונו של ה' יש לך לבטל רצונך. ועבור שהאדם יוצא מגבולו לכבוד ה' גם במה שלא נצטוה, זוכה עבורו לשכר מצוה גם בהאי עלמא, שיבטל רצון אחרים מפני רצונך.

אך עוד גנוז מוסר השכל במה שאמרו הנושא יפת תואר

סופו יש לו בן סורר ומורה, כי הגנה הבנים המתחנכים בבית אבותיהם, הם רגילים להיות מחונכים מכל מה שהם שומעים תוכחה ומוסר בהבית. אבל יש חינוך גדול עוד יותר, והוא מה שהם רואים התנהגות אבותיהם, כי תמונה אחת מהתנהגותם עושה רושם יותר מאלף דיבורים. ומכל שכן כאשר הם שומעים דבר אחד, ורואים הנהגה היפוך מזה, בודאי שאין הדברים עושים רושם כלל, והראיה פועל יותר עליהם. וחינוך מראייתם זה יש להם כל שעה ורגע שהם יחד עם אבותיהם. כאשר רואים איך אבותיהם מתפללים ולומדים ונותנים צדקה, ומדותיהם ישרות, הדיבור בנחת בבית בלא כעס וצעקות ומחלוקת, זה משפיע הרבה יותר מלימוד ספרי מוסר.

וזהו הענין שהיו הולכים לראות בימי קדם עבודת הצדיקים,

כי ראיית עבודתם בקודש עשתה רושם גדול על כל המסתופפים בצלם וכידוע. וכמו שפירש בקרן לרוד, ויהי דוד לכל דרכיו משכיל (שמואל א יח-יד), שבכל מה שעשה השכיל את האחרים הרואים איך צריכין להתנהג. וחינוך זה הוא באין אומר ואין דברים, אלא בהנהגתם בלבד.

והאב הנושא יפת תואר, כי לא יכול לכבוש את תאותו, ואין

מעצור לרוחו, מה יוכל לתבוע מבניו שהם יכבשו

יצרם, ומה יוכלו לפעול דבריו על בניו, כאשר הם רואים את אמם בבית שנשאה אביו אחר שראה אותה וחשק בה והכניסה לביתו. והנושא יפת תואר, אם כי בהיתר עשאה, מכל מקום הפסיד חינוך הבית, ומתגדל בו בן סורר ומורה. וכאשר הם באים להבית דין עם בנם, הם אומרים אל זקני עירו, בננו זה סורר ומורה איננו שומע בקולנו זולל וסובא (כא-ב), וכתוב בתרגום יונתן, ויימרון לחכימי קרתא עבריין על גזירת מימרא דה', בגין כן אתיליד לנא ברנא דין דהוא סורהבן ומרוד, ליינו ציית למימרא וכו' ע"ש.

וכאשר עומד כבר האדם בזמן נסיון, לא יאבד עצמו ונשמתו

עבור הנאה עוברת של שעה אחת, ולאבד חיי נצחיים של עולם הבא, אלא יעמוד כנגד יצרו, והבא לטהר מסייעין אותו, צופה רשע לצדיק ומבקש להמיתו ה' לא יעזבונו בידו (תהלים לו-לב). והכתוב אומר כי תצא למלחמה על אויבך, ונתנו ה' אלקיך בידך ושבית שביו (כא-ז). ופירשו בספרי קודש על דרך המוסר, דהכתוב קאי על מלחמת היצר השוכן בלבו של אדם, ויש להאדם עמו מלחמה תמידית, ועל זה בא הבטחת הכתוב, כי תצא למלחמה על אויבך, אז הבא לטהר מסייעין אותו (שבת קד). ונתנו ה' אלקיך בידך, ושבית שביו, מה שהוא לקח מעמך כבר, אתה יכול עוד להשיב שבותו, ולתקן הכל עכדה"ק. אך צריך ביאור למה כתבה התורה רמז זו, אצל פרשת יפת תואר, וראית בשביה אשת יפת תואר וגו'.

ויש לומר דהנה שלמה המלך אומר (משלי כג-כו) תנה בני לבך

לי ועיניך דרכי תצרנה. ונראה כי דרכו של אדם לתרץ מעשיו, שהוא אינו אשם בהטא, הסיבות והנסיגות שהיו לו אז, היו שלא בערך כוחו להתגבר עליהם, ולא היה עוז בידו לעמוד נגד יצרו, והיה אנוס בדבר, וממילא הוא אומר לא חטאתי, כי לפי מצבו הוא חושב, שהוא אינו יכול ללמוד שעה אחת בכל יום, או להתפלל תפלה בכוונה, או להשמר מתאות גופו לתור אחר עיניו, או שלא לנגוע בפרוטה של חבירו.

אבל האמת אינו כן, כי אין הקב"ה מביא את האדם לידי

נסיון שאין בכוחו לעמוד בו, וכמו שאמרו (עבודה זרה ג.) שאין הקב"ה בא בטרונאי [בעלילה] עם בריותיו. ואיתא במדרש רבה (שמות לד-א) שאין הקב"ה בא בטרחות עם בריותיו, ולא בא על האדם אלא לפי כוחו. אתה מוצא כשנתן הקב"ה את התורה לישראל, אילו היה בא עליהם בחזק כוחו לא היו

עומד כבר האדם בזמן נסיון, לא יאבד עצמו ונשמתו

עבור הנאה עוברת של שעה אחת, ולאבד חיי נצחיים של עולם הבא, אלא יעמוד כנגד יצרו, והבא לטהר מסייעין אותו, צופה רשע לצדיק ומבקש להמיתו ה' לא יעזבונו בידו (תהלים לו-לב). והכתוב אומר כי תצא למלחמה על אויבך, ונתנו ה' אלקיך בידך ושבית שביו (כא-ז). ופירשו בספרי קודש על דרך המוסר, דהכתוב קאי על מלחמת היצר השוכן בלבו של אדם, ויש להאדם עמו מלחמה תמידית, ועל זה בא הבטחת הכתוב, כי תצא למלחמה על אויבך, אז הבא לטהר מסייעין אותו (שבת קד). ונתנו ה' אלקיך בידך, ושבית שביו, מה שהוא לקח מעמך כבר, אתה יכול עוד להשיב שבותו, ולתקן הכל עכדה"ק. אך צריך ביאור למה כתבה התורה רמז זו, אצל פרשת יפת תואר, וראית בשביה אשת יפת תואר וגו'.

אחרים עמהם (רש"י), ואי אפשר לו לילך שם בשמירת עינים, על כן לא אסרה עליו התורה בזמן כזה, כי הוא נסיון למעלה מכוחו של אדם, והתירה הכתוב. ומזה יוכל האדם ללמוד לקח, כי אין הקב"ה בא בטרונאי עם בריותיו, ולהבין כי שאר הנסיונות הבאים על האדם, יש לו כח וגבורה לעמוד עליהם, ולכן לא הותרו.

ואם כן פרשה זו על הכלל כולו יצא ללמדנו, כי לא דברה תורה אלא כנגד יצר הרע, שכל המצות שדיברה תורה אינם אלא דברים שיכול לעמוד בהם כנגד היצר הרע, ולא יפול תחת רגליו, ולא יאמר האדם אי אפשר לי לעמוד בנסיון ויצדיק דרכיו, כי אם היה כן לא היה אוסר לו התורה, ולא היה מביאו לידי נסיון כזה. והראיה שיפת תואר הותרה, ומזה תלמוד על כל התורה כולה. – ולכן כי תצא למלחמה על אויביך, שהביא ה' לך נסיון עם האויב הפנימי, ואתה צריך לצאת עמו למלחמה, תדע כי נתנו ה' אלקיך בידך, שיש לך הכח לעמוד כנגדו. רק צריך אתה לבחור בחיים, ואז אין לך דבר שעומד בפני הרצון. (ועיין בארוכה שמן ראש ח"ט פ' תצא קנז).

והנה מצוה זו של יפת תואר הוא מצוה תקל"ב במנין המצות, וזהו מספר לבך (כי אותך עולה ת"ק). ועל כן אמר שלמה המלך, תנה בני לבך לי, תתבונן על מצוה זו שהתירה התורה לך פרשת יפת תואר, שעמדה תורה על סוף דעתו של אדם, שזהו יותר מכוחותיו שיכול לעמוד בה, ואין הקב"ה בא בטרונאי עם בריותיו, ומזה תבוא לידי הכרה ויעיניך דרכי תצרנה, שעניןך ישמרו דרכי, ולא תאמר כי אחר שהעין רואה והלב חומד אי אפשר עוד להתגבר, כי פרשת יפת תואר מלמד האדם, אשר כי תצא למלחמה על אויביך אז ונתנו ה' אלקיך בידו.

והכתוב אומר (קהלת יב-א) שמח בחור בילדותך, ויטיבך לבך בימי בחורותיך, והלך בדרכי לבך ובמראה עיניך, ודע כי על כל אלה יביאך האלקים במשפט. ואמרו חז"ל (שבת סג) שראשית הכתוב הוא דברי היצר הרע, וסיומו דברי היצר טוב ע"ש. ויש לומר כי היצר הרע מפתה את האדם כי עבודת ה' קשה מאוד, ואי אפשר לעמוד בה, ושמח בחור בילדותך ויטיבך לבך בימי בחורותיך, ועל זה בא היצר טוב ואומר להאדם עמוד קצת להתבונן, והלך בדרכי לבך ובמראה עיניך, תסתכל על מצות יפת תואר, וממנה תתבונן ותראה כי ניתן לך כח ועוז להתאמץ בכל מצות ה', כי מה שלא ניתן להאדם להתגבר התירה התורה, ולכן דע כי על כל אלה יביאך האלקים במשפט.

יכולין לעמוד שנאמר (דברים ה-כב) אם יוספים אנחנו לשמוע וגו', אלא לא בא עליהם אלא לפי כוחם שנאמר (תהלים כט-ה) קול ה' בכח, בכוחו אינו אומר אלא בכח, לפי כוחו של כל אחד ואחד ע"כ. ובמדרש תנחומא (תשא י) כשאמר ה' ונתנו איש כופר נפשו (שמות ל-ב), תמה משה ואמר מי יוכל לתת פדיון נפשו שנאמר (תהלים מט-ט) אח לא פדה יפדה איש לא יתן לאלקים כפרו, ויקר פדיון נפשם וחדל לעולם. אמר לו, לא כמו שאת סבור אלא זה יתנו כזה יתנו וכו', אין הקב"ה בא בטרחות עם ישראל, כששמע משה כך אמר (תהלים קמד-טו) אשרי העם שככה לו, אשרי שא-ל יעקב בעזרו (שם קמז-ה) ע"כ.

הרי לנו כי אין הקב"ה מביא את האדם לידי מצב שאינו יכול לעמוד בו. ואם בא לידי נסיון, הרי זה לסימן לו כי יש בו הכח והגבורה לעמוד בו. וכמו שפירשו (תהלים קמז-ב) להודיע לבני האדם גבורותיו, כי יש להודיע להאדם עד היכן מגיע גבורות עצמיותו, שיש בכוחו להיות גבור כובש את יצרו. והקב"ה בעצמו אמר כן לקין, אם תיטיב שאת, ואם לא תיטיב לפתח חטאת רובץ, ואליך תשוקתו ואתה תמשל בו (בראשית ד-ז), ופרש"י ואליך תשוקתו של חטאת הוא יצר הרע, תמיד שוקק ומתאוה להכשילך, ואתה תמשל בו, אם תרצה תתגבר עליו ע"כ. הרי שאם האדם רוצה יוכל להתגבר על יצרו.

ואיתא בגמרא (כתובות לג) אמר רב אלמלי נגדוה [יסורין] לחנניה מישאל ועזריה פלחו לצלמא ע"כ. והיינו דהגם שעמדו בנסיון להשרף על קדושת שמו, מכל מקום לסבול יסורין של הכאה לא היו יכולין לעמוד. והוא פליאה דגם אם אמת הדבר מאמרו של רב, שידע כי לא היו יכולין לסבול, מה לו להודיע זאת לנו לגרע ח"ו מדריגת צדקתם, דאלמלי נגדוהו פלחו לצלמא. וכתוב בחידושי הרי"מ (ליקוטים רצא) דלכאורה תקשה על הני רשעים שרצו להעבירם מדתם, למזא באמת לא נגדוהו. אך בהיות כי ידע ה' שנסיון כזה לא יוכלו לעמוד בו, על כן סיבבו מן השמים שלא נתנסו בזה, כי אין הקב"ה בא בטרונאי עם בריותיו. ודבר גדול השמיענו חז"ל בזה, שילמוד מזה האדם, כי רק נסיון שיכולין להתגבר עליו מנסה ה' את האדם, אבל לא יותר מזה ע"כ.

ופרשה זו של יפת תואר מורה באצבע על ענין זה, שהתורה התירה בעת מלחמה, כי ירדה תורה לסוף דעתו של האדם, שזהו נסיון גדול ויתכן שלא יוכל להתגבר עליו. כי שעת מלחמה הוא זמן שאדם אובד עשתונותיו ונעשה שיכור מהנצחון, ובנותיהם היו מתקשטות במלחמה במטרה להזנות

וזהו שהדגיש רבי שמעון איזהו הדרך ישרה שידבק בה האדם, הרואה את 'הנולד', גם אם הדבר לעצמו הוא היתר גמור יש לך להתבונן על העתיד, מה יהיו התוצאות ממנו, וכמו שמצינו ביפת תואר שיש לו בן סורר ומורה, ועל כן אמר הרואה

את 'הנולד', על הפרשה שהוא של יפת תואר, שסופו נולד לו בן סורר ומורה, עד שגם דוד מלך ישראל עם גדל צדקותיו לא נמלט מזה, וכאשר האדם ישים תמיד לנגד עיניו את הנולד, אז יהיו מעשיו נכונים, וזהו הדרך הישרה שידבק בה האדם.

בסעודה שלישית

דבר אל אהרן ואמרת אליו, בהעלותך את הנרות אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות וגו' (ח-ב). וברש"י אל מול נר אמצעי יהיו פונים הפתילות שבהן ע"ש. וכבר האריכו בספה"ק לבאר מה שנרמז בזה. ויש לומר עוד, דהנה להלן אומר הכתוב, וזה מעשה המנורה מקשה זהב עד ירכה עד פרוחה מקשה הוא כמראה אשר הראה ה' את משה כן עשה את המנורה (ח-ד). וברש"י שהראהו הקב"ה באצבע, לפי שנתקשה בה, לכך נאמר וזה ע"כ. ויש להבין למה נתקשה משה במעשה המנורה דוקא. וביאר בזה הגר"א זצ"ל (הובא בספר המאור הגדול בפרשתנו) כי המנורה רומזת לחכמת התורה, וכמאמרם (בבא בתרא כה). הרוצה שיחכים ידרים וסימניך מנורה בדרום ע"כ. והמנורה מרמזת על נר מצוה ותורה אור (משלי ו-בג). ואמרו חז"ל (ראש השנה כא:) כתיב (תהלים יב-ו) אמרות ה' אמרות טהורות וגו' מזוקק שבעתים (תהלים יב-ו), רב ושמואל חד אמר חמישים שערי בינה נבראו בעולם וכולם ניתנו למשה חסר אחת, שנאמר (שם ח-ו) ותחסרהו מעט מאלקים [מזוקק שבעתים, שאדם יכול לדרוש כל דבר ודבר במ"ט ענינים, ז' שביעיות, והם חמשים חסר אחת שנמסרו לו למשה בסיני, למדנו שחמשים נבראו, שהרי מעט נחסר מאלקים] ע"כ.

ונראה דזהו הענין שצוה ה' שהנרות יהיו פונים מול גופה של המנורה, הרומזת לשער הנו"ן, דמבואר בלקוטי תורה (פ' ואתחנן על הפסוק ויתעבר) כי קודם שחטאו ישראל היה משה בתכלית השלימות, והיה משיג שער החמשים של נ' שערי בינה, וכשחטאו ישראל בעגל נעלם ממנו. וזהו שכתוב לך רד כי שחת עמך (שמות לב-ז), רצה לומר רד ממנין ל"ך, משער הנו"ן שבגימטריא ל"ך. וזהו שאמרו רז"ל חמשים שערי בינה נבראו בעולם וכולם ניתנו למשה חסר אחת, פ"י מעיקרא כולן ניתנו לו, ואחר כך חסרוהו אחד. והנה להיות שכוונת משה היתה טובה, השי"ת לא ימנע טוב להולכים בתמים, ובעת תוסף רוחם יגועון לא יגרע מצדיק עינו, וזכה שוב להשיג שער הנו"ן. וזהו שאמר ויעל משה מערבות מואב אל הר נב"ו (דברים לד-א), נ' בו ע"ש.

ובמגלה עמוקות (פ' ואתחנן אות יב) כתב, דיהושע בן נון השיג גם שער הנו"ן, ולכן נקרא יהושע בן נון בחיריק, מלשון (משלי כג-א) בין תבין את אשר לפניך, שהבין נו"ן שערי בינה. ולכן איתא (שבת קד.) אתו דרדקי לבי מדרשא ואמרו מילתא, שאפילו בימי יהושע בן נון לא אתמר כוותיהו. מאי טעמא אמרו דוקא יהושע בן נון. אבל הכוונה לפי שהדרדקי אמרו א"ב אלף בינה, והכוונה על סוד שער א' שהיה חסר מבינה, והוא שער החמשים שהשיג בו יהושע, ולכן נקרא ב"ן נו"ן, על כן מזכיר שם יהושע, שבזה השער מדברים הדרדקי עתה עכדה"ק. (והארכנו בזה בשמן ראש ח"ב פ' שמיני).

ולכן היה מצותו של אהרן שהדליק את המנורה, להאיר כח חכמת התורה בישראל, שיהיו פונים כל הנרות למול פני המנורה, שער החמשים, כדי שיוכלו ישראל לבוא עד חכמת השער הנו"ן שבתורה, וכמו שיהיה לעתיד כאשר תתקיים ומלאה הארץ דעה את ה' כמים ל"ים מכסים (ישעיה יא-ט), ששיגו גם שער הנו"ן.

והנה בערבי נחל (רוש ב' לפסח) הביא משל"ה הק' שהקשה על מה דפעמים איתא שהתורה נדרשת במ"ט פנים

ובהיות שהמנורה רומזת לחכמה, על כן נרמז בה החמשים שערי בינה, כי במנורה יש שבעה קנים, אחד עשר כפתורים, תשעה פרחים, עשרים ושתים גביעים, בסך הכל הוא ארבעים ותשע, שהיא מ"ט שערי בינה. וזהו שאומר דוד (תהלים קיט-קל) פתח דבריך יאיר, פתיחת דברי חמשה חומשי תורה הם מכוונים למעשה המנורה, ז' קנים נגד ז' תיבות בפסוק ראשון בספר בראשית, י"א כפתורים נגד פסוק ראשון בספר שמות, ט' פרחים נגד ויקרא, גובה המנורה י"ח טפחים נגד במדבר, כ"ב גביעים נגד דברים. וגוף המנורה נגד שער החמשים, אשר לא נתגלה למשה רבינו, לכן נתקשה משה כשאמר לו וזה מעשה המנורה, כי גוף המנורה שהוא שער החמשים לא נתגלה למשה ע"כ.

(מסכת סופרים פ"ו), ופעמים איתא ע' פנים לתורה (אותיות דרבי עקיבא. ועיין במדבר רבה יג-טו). ותירץ כי ההשגה האפשרית לכל בני אדם הוא רק במ"ט שערים, ולכן אמרו שנדרשת במ"ט פנים. ואולם מצד עצמה יש ע' פנים לתורה, כי שער הנו"ן הוא שם אהי"ה שעולה כ"א, הרי מ"ט וכ"א הוא שבעים עכ"ד.

ולכן אמר הכתוב ויעש כן אהרן, שפעל בהדלקתו שיוכלו להשיג גם השבעים פנים בתורה, מספר כ"ן, ואל מול פני המנורה שהוא מכוון נגד שער הנו"ן העלה נרותיה, וזהו 'כאשר צוה ה' את משה', שבעודו בהר קודם שירד וצוהו אז ה' את תורתו, הרי גם משה השיג שער הנו"ן, 'וכן עשה את המנורה'. 'וזה מעשה המנורה מקשה הוא', שקשה להשיג שער הנו"ן בבינה, עד שנתקשה בו משה, וזהו 'כמראה אשר הראה ה' את משה' מתחלה, שהיה אז נבון גם בשער הנו"ן, 'כ"ן עשה את המנורה', להאיר גם שער הנו"ן עם השבעים פנים שבתורה.

*

ויש לומר עוד הענין במה שנצטוה אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות, דאיתא בגמרא (שבת קטו:) תנו רבנן ויהי בנסוע הארון ויאמר משה (י-לה), פרשה זו עשה לה הקב"ה סימניות מלמעלה ולמטה וכו', מפני שספר חשוב הוא בפני עצמו. אמר רבי שמואל בר נחמן אמר רבי יונתן חצבה עמודיה שבעה (משלי ט-א), אלו שבעה ספרי תורה [דפרשה זו ספר לעצמו, נמצא שלמעלה ספר לעצמו, ושלמטה ספר לעצמו, נמצא ספר וידבר נחלק לשלשה ספרים] ע"כ. ובהיות שהמנורה רומזת לחכמת התורה, על כן יש בה שבעה קני המנורה, כי חצבה עמודיה שבעה.

והנה בכל אחד מהספרים יש בה גם מגנותן של ישראל, בספר בראשית חטא אדם הראשון, דור המבול, סדום, מכירת יוסף. ובספר שמות מעשה העגל, ובספר ויקרא פרשת מגדף, ובספר במדבר פרשת מרגלים, מחלוקת קרח, חטא מי מריבה, והוכפלו הענינים במשנה תורה בספר דברים. לא כן ספר במדבר בספר הראשונה, יש בה חבתן של ישראל, מנין השבטים, שמתוך חבתן לפניו מונה אותה כל שעה (רש"י א-א), ושוב יש בה חנוכת המזבח ופרשת המשכן, והיא החשובה ביותר מכל הספרים. ולכן שלשת קני המנורה, ספר בראשית שמות ויקרא, ושלשת קני המנורה, שני ספרים של במדבר

ודברים, הם פונים למול האמצעי שבמנורה, שבה יש חשיבותן וחבתן של ישראל בעיני ה'.

וגם הספר החשוב של ויהי בנסוע פונה עצמה למול הנו"ן האמצעי, כי דורשי רשימות רמזו, ויהי בנסוע היא פרשה בפני עצמה, שבהיות האדם שורה בביתו תחת גפנו ותחת תאנתו, מסודר הוא בדרך כלל בשיעוריו הקבועים תמידין כסדרן, ומדקדק בקלה כבחמורה בלי פשרות, באופן שכל היום מוקדש ומופרש לה' ולעבודתו. אבל בהיות האדם בדרך הלוך ונסוע, מוזנח מכל עסקו וסדר הנהגתו שבבית, משנה עתים ומחליף את הזמנים, ואינו מתנהג את עצמו בדוגמת הביתה כלל. ולכן המליצו, כי מזמור אשרי יושבי ביתך, מסיימת תהלת ה' ידבר פי, כי הישיבה בבית מביאה לידי תהלת ה' ודברים שבקדושה. לעומת זה מזמור אשרי תמימי דרך (תהלים קיט) מסיימת תעיתי כשה אובד וגו', כי הדרך ממעטת את השם (רש"י בראשית יב-ב), כלומר עבודת ה', ואינו דומה ישיבת האדם בביתו כמו שהוא על הדרך. ולזה אצל ההמון עם, פרשת ויהי בנסוע הוא ספר מיוחדת ופרשה בפני עצמה, כי תורה אחרת יש אתו עמו על הדרך.

ופרשת ויהי בנסוע מוקפת בנו"ן הפוכין, ויש לומר בטעמו, דאיתא בגמרא (שבת קמז:) אמר רבי חלבו חמרא דפרוגיתא [שם מדינה שיינה משובח] ומיא דיומסית קפחו עשרת השבטים מישאל [שהיו בעלי הנאה ועסוקים בכך, ולא היו עסוקים בתורה, ויצאו לתרבות רעה]. רבי אלעזר בן ערך איקלע להתם [לפרוגיתא ודיומסית] אימשך בתרייהו [אחר היין והרחיצה], איעקר תלמודיה [נעקר תלמודו ושכחו], כי הדר אתי קם למקרי בסיפרא, בעא למקרי (שמות יב-ב) החדש הזה לכם, אמר החרש היה לכם, בעא רבנן רחמי עליה והדר תלמודיה ע"כ.

ובגליון הש"ס ציין לספר קרנים (להגה"ק מהר"ש מאוסטרופלי ז"ל) בליקוטים (שבסוף הספר) דכתב, שיש קליפה אחת שמה רי"ב, ויש לה תר"ה חיילות כמנין אדר"ת, וקליפה זו ממונה להשכיח ולעקור תורתו של תלמיד חכם בשעת חוליו ושוכח תלמודו. והשם הגדול הנקרא כד"ת הכתוב על מצחו של משיח בן דוד, מבטל אותה קליפה עם חיילותיה. וזה הסוד מה שאמרו ברבי אלעזר בן ערך, כד איתפח הווי בעא למיקרי החדש הזה לכם ואמר החרש היה לכם, ולמה דוקא טעה טעות כזה. כי הוא קרא מהד' ר', ומהו' י', ומהכ' ב', והם אותיות רי"ב, לרמז שקליפה זו שלט בו להשכיח תלמודו.

ישוּוּ בַּהּ, וּאִפִּילֹ חֲפְצֵי שָׁמַיִם נְדַמְבֹּטֵל מִצֹּדָה וְעוֹסֵק בְּתַלְמוּד תּוֹרָה]. וּמִשְׁנֵי כַּאֲן בְּמִצְוֵה שְׂאֵי אִפְשֵׁר לַעֲשׂוֹתָהּ עַל יַדֵּי אַחֲרִים, כַּאֲן בְּמִצְוֵה שְׂאִפְשֵׁר לַעֲשׂוֹתָהּ עַל יַדֵּי אַחֲרִים ע"כ.

וְאִתָּא בְּמִדְרַשׁ רִישׁ פְּרֻשְׁתָּ צו (וּיק"ר ז-א), מִתְחַלֵּת הַסֵּפֶר וְעַד כַּאֲן, כְּתִיב (וּיקרא א-ח) וְעִרְכוּ 'בְּנֵי אַהֲרֹן, וְזָרְקוּ 'בְּנֵי אַהֲרֹן, וְנִתְּנָו 'בְּנֵי אַהֲרֹן. אִמַר מֹשֶׁה לִפְנֵי הַקִּבְ"ה הַבּוֹר שְׁנוֹאֵה וּמִיָּמִיָּה חֲבִיבִין וְכו' ע"ש. וְכֹתוּב בְּתוֹרַת מֹשֶׁה (שֵׁם ט) דִּישׁ לֹמַר דְּמָה שְׂלֵא נֹזְכֵר אַהֲרֹן עַד כַּאֲן, זֶהוּ לְשַׁבַּח, דְּמִצְוֵה שְׂאִפְשֵׁר לְקִיָּים עַל יַדֵּי אַחֲרִים תַּלְמוּד תּוֹרָה עִדִּיף. דְּאַהֲרֹן וּבְנָיו הוֹטֵל עֲלֵיהֶם עֲבוּדַת הַקִּרְבָּנוֹת, וְאֵי אִפְשֵׁר עַל יַדֵּי אַחֲרִים, וְעַל כִּרְחַם צְרִיכִים לְהַתְּבַטֵּל מִתַּלְמוּד תּוֹרָה וְלַעֲסוֹק בְּעֲבוּדָה בְּזַמְנָה. אֶךְ אַהֲרֹן תּוֹרַת אִמַת הִיתָה בְּפִיָּהוּ (מִלְאכֵי ב-ו, וּבִלְקוּט שֵׁם רִמּוֹ תַתְּקַפְחוּ), עַל כֵּן לֹא רָצָה לְהַקְבִ"ה לְהַזְכִּיר אַהֲרֹן בְּמַעֲשֵׂה קִרְבָּנוֹת, כִּי תּוֹרַתוֹ חֲבִיבָה לִפְנֵי הַקִּבְ"ה, וּבְנָיו יַעֲשׂוּ הָעֲבוּדָה שְׂאִין בְּבִיטוּל תּוֹרַתָם הַפְּסָד כֹּל כֵּךְ כְּמוֹ בְּשִׁלּוֹ ע"ש.

וּמַעֲתָה גַּם הַדְּלֶקֶת הַמְּנוּרָה, הִרִי כְּשֶׁרָה הִיא עַל יַדֵּי בְּנָיו, וְלֹא עוֹד אֵלֵא שְׂכַשְׂרָה גַּם בּוֹר ( ) , וְהוּוּ מִצְוֵה שְׂאִפְשֵׁר לַעֲשׂוֹתָהּ עַל יַדֵּי אַחֲרִים, וְקֵא מִשְׁמַע לָן קֵרֵא דְעִבּוֹר חֲשִׁיבוֹת הַדְּלֶקֶת הַמְּנוּרָה בִּיטֵל אַהֲרֹן מִתּוֹרַתוֹ, וְכֹל יָמָיו הִיא הוּא בְּעַצְמוֹ הַמְּדַלֵּיק אֶת הַמְּנוּרָה, וְזֶהוּ רְבוּתָא גְדוּלָּה. וְיַעֲשׂ כֵּן אַהֲרֹן אֵל מוֹל פְּנֵי הַמְּנוּרָה הָעֹלָה נְרוּתִיָּה, וְלַהֲגִיד שְׁבַחוֹ שֶׁל אַהֲרֹן שְׂלֵא 'שִׁינָה', שְׂלֵא הַמְּשִׁיךְ בְּמִשְׁנָתוֹ בְּבוֹא זְמַן הַדְּלֶקֶתָהּ, אֵלֵא בִּיטֵל תּוֹרַתוֹ עִבּוֹר הַהַדְּלֶקֶת הַמְּנוּרָה.

וְהַטְּעַם בּוֹה, דְּעִדִּיפֵא הַדְּלֶקֶת הַנְּרוֹת מִשְׂאֵר מִצְוֹת שְׂאִין מְבַטְלִין תּוֹרָה עִבּוּרָה, דְּהֵא אִמְרוּ (שֶׁבֶת כג) הִרְגִיל בְּנֵי הוּיִין לִיָּה בְּנִים תַּלְמִידֵי חֲכָמִים. וּבְרַש"י (מִשְׁלֵי ו-כג) נֵר מִצְוֵה וְתוֹרָה אֹר, עַל יַדֵּי נֵר מִצְוֵה בְּשֶׁבֶת וְחִנוּכָה בָּאֵה אֹר דְּתוֹרָה ע"ש. וּמְכַל שְׁכֵן בְּנֵרוֹת דְּאוֹרִיָּתָא שֶׁל הַדְּלֶקֶת הַמְּנוּרָה. וְאִם כֵּן בְּמִצְוֵה זֹו תְּרַתִּי יֵשׁ בַּהּ, מִצְוֹת הַדְּלֶקֶת הַנְּרוֹת, וְגַם עִלּוּי בְּתוֹרָה לוֹ וּלְבְּנָיו אַחֲרָיו, וְעַל כֵּן בִּיטֵל אַהֲרֹן מִשְׁנָתוֹ עִבּוֹר הַדְּלֶקֶת הַנְּרוֹת.

וְגַם הַחֲרַשׁ הִיָּה לְבָם גִּימְטְרִיא תְּר"ה שְׁהֶם חִיילוּתִיָּה. אֶךְ הַחֲדָשׁ זֶהוּ לְכֶם גִּימְטְרִיא כְּד"ת, וְהוּא הַשֵּׁם הַמְּבַטֵּל קְלִיפָה זֹו ע"ש.

וּמְבוּאָר מִזֶּה כִּי הִשֵּׁר שֶׁל שְׂכַחָה רִי"ב שְׁמוֹ, וְכִבֵּר רִמּוֹו בְּהַכְּתוּב (דְּבָרִים ז-ח) כִּי יִפְלֵא מִמֶּךְ דְּבַר לְמִשְׁפֵּט וְגו', דְּבָרֵי רִיבּוּת בְּשַׁעֲרֵיךְ שְׂקִלִּיפַת רִי"ב שׁוֹלְטַת בִּינִיָּהם, וּמִזֶּה בֵּא שְׂכַחַת הַתּוֹרָה, כִּי יִפְלֵא מִמֶּךְ דְּבַר ע"כ. וְהִנֵּה אֹת נוּר"ן עוֹלָה מִסְפֵּר ק"ו, וְשְׁנֵי נֹנִין הֵם מִסְפֵּר רִי"ב, וְלִכֵּן פְּרֻשְׁתָּ וִיָּהִי בְּנִסּוּע מוֹקֶפֶת בְּשְׁנֵי נֹנִין, לְהוֹרוֹת עַל הַיָּמִים שְׂאִדָם נֹסַע מִבִּיתוֹ לְמִקוּמוֹת שֶׁל הַבְּרָאָה, וְהוּא נִמְשָׁךְ אַחֲרֵי הַנְּאִת הַגּוֹף. בְּמֵאֲכֹלוֹ וְשִׁתִּיָּתוֹ וְהִרְחַצְתּוֹ, הִרִי זֶה פִּתּוּחַ לְשְׂכַחַת הַתּוֹרָה ח"ו, וְהוּא מוֹקֵף אִזּוּ בְּהַקְלִיפָה שֶׁל רִי"ב שְׁשׁוֹלֵט עַל שְׂכַחַת הַתּוֹרָה. וְעִבּוּדַת הָאָדָם הוּא שִׁיָּהִיו הַנּוֹנִי"ן הַפּוֹכִי"ן, לְהַפּוֹךְ אֶת הַרִי"ב, וְלִנְצֵל הַיָּמִים הַלָּלוֹ שֶׁל יָמֵי הַמְּנוּחָה, לְהַרְבוֹת עוֹד יוֹתֵר בְּתוֹרָה וְעִבּוּדָה. וְלִכֵּן גַּם אֹתָהּ פְּרֻשָׁה חֲשׁוּבָה שֶׁל וִיָּהִי בְּנִסּוּע, פּוֹנֵה עֲצָמָה לְמוֹל נֵר הָאִמְצָעִי, שִׁישׁ בַּהּ חֲבַתָן שֶׁל יִשְׂרָאֵל, שְׂכַכָּה יֵשׁ לוֹ לְהַתְּנַהֵג גַּם בְּהִיּוֹתוֹ בְּדֶרֶךְ וְעוֹסֵק בְּפְרֻשְׁתָּ וִיָּהִי בְּנִסּוּע, שְׂלֵא יְבוֹא עַל יַדֵּי הַדֶּרֶךְ לְהַתְּרַחֵק מִעֲבוּדַת קוֹנּוֹ, אֵלֵא גַּם בְּהֵם יִהְיֶה חִיבַתּוֹ שֶׁל מְקוֹם עִלּוּי.

*

וְאִמַר הַכְּתוּב, וְיַעֲשׂ כֵּן אַהֲרֹן אֵל מוֹל פְּנֵי הַמְּנוּרָה הָעֹלָה נְרוּתִיָּה, וּבְרַש"י לְהִגִּיד שְׁבַחוֹ שֶׁל אַהֲרֹן שְׂלֵא שִׁינָה (סְפָרֵי ח-ה) ע"כ. וְכֹתוּב בְּרַמְב"ן שׁוֹה בֵּא לֹמַר שְׁהוּא הִיא הַמְּדַלֵּיק אֹתָן כֹּל יָמָיו. וְאֵף עַל פִּי שְׁהַמְצוֹה כְּשֶׁרָה בְּבְנָיו שְׁנֵאמַר (שְׁמוֹת כז-כא) יַעֲרוֹךְ אֹתוֹ אַהֲרֹן וּבְנָיו, אֲבָל הוּא הִיא מִזְדַּרְוּ בְּמִצְוֵה הַגְּדוּלָּה הַזֹּאת הִרּוּמוֹת לְדַבֵּר עֲלִיּוֹן וְסוּד נִשְׁגַּב ע"כ. וְיֵשׁ לֹמַר דִּישׁ בּוֹה חִידוּשׁ רַב, דְּהִנֵּה בְּגַמְרָא (מוֹעֵד קַטָן ט) אִיתָא, כְּתִיב (מִשְׁלֵי ג-טו) יִקְרָה הִיא מִפְּנִינִים וְכֹל חֲפְצֵיךְ לֹא יִשׁוּוּ בַּהּ [שְׂתַבְּטֵל כֹּל חֲפְצֵיךְ בְּשִׁבִיל שְׂתַעֲסוֹק בְּתוֹרָה], הֵא חֲפְצֵי שָׁמַיִם יִשׁוּוּ בַּהּ [כְּלוֹמַר שְׂאִם יֵשׁ לָךְ לַעֲסוֹק בְּמִצְוֵה, תְּבַטֵּל תַּלְמוּד תּוֹרָה וְעוֹסֵק בְּמִצְוֵה], וְכְּתִיב (שֵׁם ח-יא) וְכֹל חֲפְצִים לֹא

<p>נְתַנְדָב ע"י יִדִּיָּו מוֹה"ר ר' שְׂרָגָא צְבִי שְׂפִיטְזֵן הִי"ז לְרַגֵּל הַשְּׂמִחָה הַשְּׂרִיָּיָה בְּמַעֲוֵנו בְּהַכְּנֵם בְּנוֹ לְעוֹלַת הַתּוֹרָה וְהַמְצוֹת</p>	<p>לְעִלּוּי נִשְׁמַת כ"ק הַגַּה"ק רַבִּי אֲשֵׁר אֲנִשִּׁיל בֵּן רַבִּי יְהוֹנָתָן בְּנִימִין זְצוּק"ל הִי"ד אֲבַד"ק סַעֲרָדָאֵהֶלִי שְׁנַעֲקָדָה כ"ז סִיּוֹן תְּשׁד"ל פ"ק ת.נ.צ.ב.ה.</p>	<p>נְתַנְדָב ע"י יִדִּיָּו מוֹה"ר ר' מִרְדְּכֵי נָאָה הִי"ז לְרַגֵּל הַשְּׂמִחָה הַשְּׂרִיָּיָה בְּמַעֲוֵנו בְּנִישׁוּאֵי בְּתוֹ לְמוֹל מוֹב</p>
<p>הַרוּצָה לְנֶדֶב לְהוּצָאת הַגְּלִיּוֹן יִפְנֵה לְהַר"ר יוֹאֵל בְּרַא"ש פִּיעֵרוֹוֶעֶרְקֶעֶר הִי"ו 347.243.1944</p>		